

**Wymagania edukacyjne z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”. Klasa VI
r. szk. 2022/23**

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
1. i 2. ABC sztuki	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, - tłumaczy, czym jest falsyfikat, - wskazuje, w jaki sposób można korzystać z dzieł sztuki, - definiuje plagiat i piractwo, - tworzy album z własnymi pracami lub reprodukcjami dzieł sztuki. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czego dotyczy prawo autorskie, - tłumaczy, na czym polega prawo cytatu, - wyjaśnia zasady ochrony wizerunku, - przybliża znaczenie własności intelektualnej, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną wybranym dziełem sztuki.
3. i 4. Światłocień	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest światłocień, - określa, jaka jest rola światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice, - wyjaśnia, w jaki sposób można ukazać światłocień w rysunku, malarstwie i grafice, - stosuje w swojej pracy światłocień, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest modelunek światłocieniowy, - wyjaśnia funkcję światła i cienia w sztuce nowoczesnej i najnowszej, - określa znaczenie światła w fotografii i filmie, - omawia reprodukcje dzieł sztuki pod kątem zastosowanego światłocienia, - opisuje wpływ światłocienia na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - stosuje światłocień w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez światłocień.
5. Zrób to sam – Miękki naszyjnik	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy ozdobę według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne barwy, kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
6. Perspektywa rzędowa i kulisowa	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest perspektywa, - tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy, - wymienia cechy perspektywy rzędowej i kulisowej, - podaje przykłady układów kulisowych z najbliższego otoczenia, - wskazuje na reprodukcjach wybranych dzieł perspektywę rzędową i kulisową, - wykonuje pracę z zastosowaniem układu pasowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa rolę perspektywy w dziełach różnych dziedzin, - omawia, na czym polegają układy rzędowy i kulisowy, - wyjaśnia pochodzenie nazwy <i>perspektywa kulisowa</i>, - porównuje reprodukcje malowideł sztuki prehistorycznej i starożytnego Egiptu pod kątem zastosowanej perspektywy, - tłumaczy różnice między perspektywą rzędową a kulisową na przykładach reprodukcji wybranych dzieł, - twórczo stosuje perspektywę rzędową i kulisową w działaniach plastycznych, - wykonuje projekt dekoracji do szkolnego przedstawienia z wykorzystaniem perspektywy kulisowej.
7. i 8. Perspektywa zbieżna	<ul style="list-style-type: none"> - podaje główne elementy perspektywy zbieżnej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy zbieżnej, - wymienia rodzaje perspektywy zbieżnej, - stosuje podstawowe zasady tworzenia perspektywy zbieżnej w działaniach plastycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rodzaje perspektywy zbieżnej, - wyjaśnia rolę perspektywy zbieżnej w sztuce, - określa rodzaj perspektywy zbieżnej w wybranych reprodukcjach dzieł sztuki, - wskazuje związki pomiędzy zastosowanym rodzajem perspektywy a wyglądem przestrzeni w dziele

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
	- wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- tłumaczy zasady skrótu perspektywicznego, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, stosując perspektywę zbieżną odpowiednio do tematu i charakteru pracy.
9. Perspektywa powietrzna i barwna	- podaje cechy perspektywy powietrznej i barwnej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy powietrznej i barwnej, - wymienia barwy, które tworzą pierwszy plan przedstawienia w perspektywie barwnej oraz jego dalsze plany, - dopasowuje kolory pod względem ich temperatury, - tworzy pracę z zastosowaniem perspektywy powietrznej lub barwnej.	- wykorzystuje w działaniach plastycznych wiedzę o złudzeniach wzrokowych i wzajemnym oddziaływaniu barw, - stosuje zasady tworzenia perspektywy powietrznej i barwnej, - poprawnie ocenia temperaturę poszczególnych barw względem innych, - analizuje wybrane dzieła sztuki malarskiej pod kątem zastosowanej perspektywy powietrznej i barwnej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, stosując perspektywę powietrzną lub barwną odpowiednio do tematu i charakteru pracy.
10. Zrób to sam – Mebel do przechowywania	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
11. Perspektywa aksonometryczna i umowna	- podaje cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy aksonometrycznej i umownej.	- wskazuje różnice między perspektywą aksonometryczną a zbieżną, - omawia cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej na przykładzie wybranych reprodukcji, - ocenia nowoczesne eksperymenty z perspektywą na wybranych przykładach.
12. i 13. Rysunek	- charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia rysunkowe, - podaje rodzaje rysunku, - wskazuje elementy abecadła plastycznego wykorzystywane w rysunku, - rozpoznaje rysunki wśród dzieł innych dziedzin sztuki, - wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranych środków wyrazu.	- omawia rodzaje i funkcje rysunku, - wskazuje różnice między szkicem a namalowanym na jego podstawie obrazem, - porównuje wybrane dzieła rysunku pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła rysunkowego, - świadomie i ekspresyjnie posługuje się w rysunku linią, plamą walorową i światłocieniem, - właściwie dobiera narzędzia rysunkowe do zadanego tematu, - analizuje własny rysunek pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego.
14. Zrób to sam – Stroik na święta	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne barwy, kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
15. i 16. Malarstwo	- charakteryzuje malarstwo jako dziedzinę sztuki, - wymienia główne techniki malarskie, - odróżnia obraz realistyczny od dzieła abstrakcyjnego, - rozpoznaje na przykładowych reprodukcjach dzieł wybrane tematy malarstwa,	- omawia środki wyrazu w malarstwie - wskazuje różnice między malarstwem dawnym a współczesnym, - wyjaśnia, czym się różni malarstwo realistyczne od abstrakcyjnego, - omawia tematy malarstwa na przykładach reprodukcji obrazów zamieszczonych w podręczniku,

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybrany rodzaj malarstwa, - stosuje różne narzędzia malarskie, - wykonuje pracę malarską o charakterze realistycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje dzieła reprezentujące różne rodzaje malarstwa pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła malarskiego, - stosuje różne techniki malarskie, kompozycje i zestawy barw w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę malarską o charakterze abstrakcyjnym.
17. Malarstwo impresjonizmu i symbolizmu	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje impresjonizm i symbolizm w czasie, - wymienia typowe cechy obrazów zaliczanych do impresjonizmu i symbolizmu, - podaje przykłady dzieł sztuki impresjonistycznej i symbolistycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką impresjonizmu i symbolizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe impresjonizmu i symbolizmu, - rozpoznaje i omawia cechy dzieł sztuki impresjonizmu i symbolizmu, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką impresjonizmu i symbolizmu, twórczo interpretując temat.
18. Zrób to sam – Stolik na kółkach	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, barwy, kształty i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
19. i 20. Grafika	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje grafikę jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia stosowane w grafice, - podaje środki wyrazu plastycznego stosowane w grafice, - wskazuje dwa podstawowe rodzaje grafiki, - tłumaczy, czym jest matryca, - wyjaśnia różnicę między drukiem wypukłym a wklęsłym, - podaje przykłady grafiki użytkowej z najbliższego otoczenia, - określa, czym zajmują się grafika reklamowa i książkowa, - wykonuje prostą odbitkę w technice druku wypukłego, - z pomocą nauczyciela wykonuje pracę graficzną z zastosowaniem odpowiednich programów komputerowych, - wykonuje projekt graficzny, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia etapy pracy w technice druku wklęsłego i wypukłego, - podaje rodzaje grafiki ze względu na użytą matrycę, - opisuje rolę grafiki jako dziedziny sztuki, - wskazuje różnice między grafiką dawną a współczesną, - omawia funkcję znaku plastycznego w życiu codziennym, - wymienia cechy grafiki użytkowej i jej rodzaje, - porównuje przykłady grafiki warsztatowej i użytkowej, - opisuje dzieło grafiki warsztatowej i użytkowej na podstawie wybranej reprodukcji, - wyraża własną opinię na temat analizowanych dzieł graficznych, - twórczo wykorzystuje w działaniach plastycznych technikę druku wklęsłego i wypukłego, - samodzielnie wykonuje pracę graficzną z wykorzystaniem odpowiednich programów komputerowych, - wykonuje projekt graficzny na zadany temat, twórczo interpretując zadanie.
21. i 22. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki, - wymienia materiały i narzędzia wykorzystywane w rzeźbiarstwie, - podaje rodzaje rzeźby, - wlicza przykłady rzeźb znajdujących się w najbliższej okolicy, - wyjaśnia termin <i>relief</i>, - przygotowuje płaskorzeźbę (medal), - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy różnych rodzajów rzeźb na podstawie wybranych przykładów, - tłumaczy, czym się różni rzeźba od płaskorzeźby, - charakteryzuje rzeźbę wolno stojącą na wybranym przykładzie z podręcznika, - omawia i porównuje rzeźby realistyczne i abstrakcyjne, - wskazuje różnice między rzeźbą dawną a współczesną, - wyraża własną opinię na temat analizowanej pracy rzeźbiarskiej, - wykonuje małą rzeźbę o złożonej formie i zróżnicowanej fakturze.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
23. Zrób to sam – Gumowy pasek	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy element ubioru według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne kształty i faktury, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
24. i 25. Architektura	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje architekturę jako dziedzinę sztuki, - wymienia rodzaje architektury ze względu na jej funkcje, - podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, - wyjaśnia termin: <i>urbanistyka</i>, - określa funkcje oglądanej budowli, - z pomocą nauczyciela tworzy projekt budowli, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa formę i funkcję budowli na podstawie wskazanej reprodukcji, - porównuje znaczenie terminów: <i>architektura krajobrazu</i>, <i>mała architektura</i>, <i>architektura wnętrz</i>, - ocenia zaplanowanie przestrzeni w pobliżu swojego miejsca zamieszkania pod względem funkcjonalności i estetyki, - wskazuje różnice między architekturą dawną a współczesną, - analizuje związki między funkcją a formą obiektów architektonicznych, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła architektonicznego, - tworzy projekt budowli, - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując środki plastyczne.
26. Początki nowoczesnej architektury	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje w czasie początek nowoczesnej architektury, - wymienia typowe cechy nowoczesnej architektury, - podaje przykłady dzieł nowoczesnej architektury, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną nowoczesną architekturą. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe nowoczesnej architektury, - rozpoznaje budowle zaliczane do nowoczesnej architektury, - wymienia i omawia przykłady nowoczesnej architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną nowoczesną architekturą, twórczo interpretując temat.
27. Zrób to sam – Puf z tektury	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, barwy, kształty i faktury, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
28. i 29. Sztuka użytkowa	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest sztuka użytkowa, - wyjaśnia terminy <i>design</i> i <i>ergonomia</i>, - wylicza środki wyrazu sztuki użytkowej, - określa, czym są wzornictwo przemysłowe i rzemiosło artystyczne, - omawia etapy tworzenia dzieł sztuki użytkowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki użytkowej z codziennego życia, - z pomocą nauczyciela tworzy projekt przedmiotu codziennego użytku, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotu, - analizuje i porównuje przedmioty pod kątem ich funkcjonalności i estetyki, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła sztuki użytkowej, - samodzielnie przygotowuje projekt przedmiotu z uwzględnieniem jego funkcjonalności i estetyki, - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
30. Secesyjne dzieła sztuki użytkowej	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje styl secesyjny w czasie, - wymienia typowe cechy wytworów sztuki secesyjnej, - podaje przykłady dzieł sztuki secesyjnej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką secesji. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe secesji, - rozpoznaje wytwory sztuki secesyjnej, - wymienia i omawia przykłady wytworów sztuki secesyjnej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką secesyjną, twórczo interpretując temat.

Opracowanie: Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak